

1885-03-20

þÿ ‘ Å Ä ì ¼ ± Ä ¿ Â » Í Ñ¹ Â Ä ¿ Å

þÿ • ° ° » . Ñ¹ ± Ñ Ä^{1 0} ¿ Í – . Ä ® ¼ ± Ä ¿ Â

þÿ • Á µ Å ½ . Ä^{1 0} Ì Á ì³ Á ± ¼ ¼ ± Coop 2002

Library of Neapolis Pafos

<http://hdl.handle.net/11728/7808>

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

ΑΥΤΟΜΑΤΟΣ ΛΥΣΙΣ ΤΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑ-
ΣΤΙΚΟΥ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ.

Γεμια

Επιληψία

Πωρος

Αρμίου

Σὺν τῇ δημιουργίᾳ ἐν Κύπρῳ τῆς ἀγ-
γλικῆς κατοχῆς συνεδημιουργήθη καὶ
ἐκκλησιαστικὸν ζήτημα ἐν τῇ ἡμετέρᾳ
νήσῳ. Τοῦτο ἀναπόδραστος ἀνάγκη ἐ-
κάλεσε νὰ γείνη καὶ ἐπὶ τινὰ ἔτη τὸ ζή-
τημα τοῦτο ἀπῆσχέλησε πολλοὺς παρ'
ἡμῖν, ὁ δὲ τύπος ἰδίᾳ ἐσαφῆνισε κάλλι-
ον τὴν πορείαν τοῦ πράγματος καὶ ἦτο
τὸ πρῶτιστον, τὸ ἀναγκαιότατον καὶ ὠ-
φελιμώτατον ζήτημα, ὅπερ ἐφαίνετο ὅτι
πολλὰ καὶ καλὰ τῷ κλήρῳ καὶ τῇ παι-
δείᾳ ὑπέσχετο. Μετὰ τὸν κυκεῶνα δε-
μῶς τοῦτον παρ' ἐλπίδα παρηγκωνίσθη
καὶ ὑπὸ τῶν καλ' λιτέρων καὶ ἤδη ἀθύμως
ἐκάθευδεν ὑπὸ Μανδραγόρα, ὅτε πρὸ ἐ-
ξαμηνίας ἀφύπνισθὲν ἐπὶ μικρὸν ὑπὸ τε
τῶν ἀρχηγῶν τοῦ κλήρου καὶ ἄλλων ἔ-
κραζεν ὡσεὶ ἐπὶ κλίνης νεναρκωμένου τό-
τε πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ ἵνα κρατήσῃ αὐ-
τὸ τῆς χειρὸς αὐτοῦ καὶ ἀνορθωθῇ. Πλὴν
ὁ λαὸς ἐκεῖνος ἀγρὸν ἀγοράσας, ἐκώφευ-
σεν ἐλευθέρως εἰς τὰς φωνὰς αὐτοῦ καὶ ἔκ-
τοτε μένει ἐπὶ τῆς παλαιᾶς κλίνης, αὐθις
καθεσθὼν τὸν ἀκατανόητον ἐκεῖνον ὕπνον
ἀφ' οὗ ἀγνοοῦμεν τίς πρῶτος θέλει λά-
βει τὴν καλωσύνην ἢ μᾶλλον τίς θέλει
δείξει τὴν ἀπαιτουμένην αὐταπάρνησιν ὅ-
πως ἐγείρει αὐτὸ ἐκ τοῦ ληθάργου τούτου,
ὅστις ἐὰν θέν γείνη, δὲν θέλει βραδύνει
νὰ μεταβιβάσῃ ἀνεπαισθήτως εἰς τὸν

αιώνιον θάνατον. Ἡμεῖς δὲν ἐννοοῦμεν ἄλλος νὰ διαδραματίσῃ τὸ πρόσωπον τοῦ το ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ οὕτως εἶπειν σκηνῇ, ἢ τὰ τέσσαρα τῆς Κύπρου ὅσα ἢ ἀλλαγῶ εἰσὶ διεσκορπισμένα ἢ διαμένουσιν ἐν τῇ νήσῳ. Οἱ Κύπριοι μόνον καὶ κάλλιον παντὸς ἄλλου καὶ ἐπὶ τὸ ἐπιωφελέστερον διὰ τὴν πατρίδα ὀφείλουσι νὰ ἐπισπεύσωσι τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος τούτου. Ἀλλὰ προηγουμένως δεόν νὰ ἀφαιρέσωσιν ἕκαστος πᾶσαν ἰδιοτελῆ καὶ πονηρὰν ἰδέαν καὶ σηνηνωμένοι ἀπὸ κοινοῦ ἐν εὐλικρινείᾳ νὰ προβῶσιν εἰς τὴν πράξιν. Ἐπάναλαμβάνομεν δὲ νὰ εἴπωμεν ὅτι, ἐὰν ἡ ἐνέργεια αὕτη τοῦ Κυπρίου λαοῦ βραδύνη ἔτι ἐπ' ὀλίγον κατὰ τὴν εἰθισμένην ἀδράνειαν, πολὺς φόβος ὑπάρχει μήπως τὸ ἐκκλησιαστικὸν ζήτημα τοῦτο, ἀφ' οὗ ὡς ἀνεπτύχθη καὶ ἄλλοτε, ἐξήρηται ἢ πύχη τῆς ἀξιοπρεπείας τοῦ κλήρου καὶ ἡ ὑπαρξίς τῆς παιδείας ἐν Κύπρῳ κατὰ μέγιστον λόγον, ταφῇ ὑπὸ τὴν τυφλὴν τᾶσιν τῆς ἰδιοτελείας καὶ τῆς ἐχθρᾶς τῶ πολιτισμῶ καὶ τῇ ἀναπτύξει ἀμαθείας, ὅποτε δὲν θέλει πλέον ὑφίστασθαι ἐκκλησιαστικὸν ζήτημα ἐν Κύπρῳ, οὐδὲ αἱ λαμπρόταται ἐξ αὐτοῦ ἐλπίδες τῶν Κυπρίων. Παράδειγμα τοῦ φόβου τούτου τῆς πιθανωτάτης κακῆς λύσεως ἔστω τὸ ἐπόμενον ἐν Πάφῳ, ὅπου ὡς πληροφροσούμεθα φαίνεται ὅτι ἤρξατο ἡ λύσις αὕτη ἐν τοῖς διαστηρίαις. Πρὸ 20 περίπου δηλ. ἡμερῶν οἱ

κἀτοιχοι τῆς Κώμης Ἀρμίνου διεκδικούντες δικαιώματα ἐπὶ τῶν κτημάτων τῆς ἐκεῖ Μονῆς τοῦ Σταυροῦ, ἐπιχειροῦσιν ἐν τῷ δικαστηρίῳ Πάφου ἵνα κἀπορθώσωσιν νὰ κατὰσχῶσι μόνοι τὰ κτήματα τῆς Μονῆς ὡς δωρήματα τῶν ἐντοπίων αὐτῶν ἢ καὶ διότι ἀνηγέρθη ὁ ναὸς τῆς μονῆς, ἐν ᾧ πρὸ ἀμνημονεύτων ἐεργουῶνται ὑπὸ τινος εὐλαβοῦς τῶν ἐκεῖ ἱερέων ὡς ἡ κομισθεῖσα ἐν τῷ δικαστηρίῳ λίθινος ἐπιγραφὴ μαρτυρεῖ, τῆς ἀνεγέρσεως αὐτοῦ γινομένης τῷ 1720· φέρουσι δ' ἀδεξίως καὶ τὴν ὑποστήριξιν αὐτοὶ ὅτι διεχειρίζοντο ταῦτα ἀπὸ ἐτῶν ὡς διὰ μαρτύρων παρέστησαν τοῖς δικασταῖς. Ὁ Θρόνος τῆς Μητροπόλεως Πάφου ἀφ' ἐτέρου ἐκρίσιν δρμαθὸν μαρτύρων ἀποδεικνύοντων τὴν κατοχὴν. Τί μέλλει γενέσθαι; Τὸ δικαστήριον εἰς ὃ ἀκροάσις δὲν ἤρκεσθη ν' ἀποφανθῆ ὡς λίαν σπουδαίου τοῦ ζητήματος ὡς εἶπε. Κατὰ τὴν πρώτην ἀκρόασιν μάλιστα ἐγινώματευσεν ὑπὲρ τῶν χωρικῶν ἵτι καὶ τριακοσίων ἐτῶν κατοχὴ τοῦ Θρόνου ἐπὶ κοινῶν κτημάτων δὲν τῷ δίδει τὸ δικαίωμα τῆς κυριότητος, ἐὰν ταῦτα περιῆλθον εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ ἀδικαιολογήταις. Τὸ δικαστήριον ἐζήτησε παρὰ τοῦ Θρόνου τίτλους κτημάτων τῆς Μονῆς ἢ κώδικα ἢ ἄλλα παλαιὰ ἔγγραφα ἵνα φανῆ πῶς ὁ Θρόνος ζητεῖ νὰ ἔχη ἢ νὰ νέμηται ὅλα τὰ κτήματα τῆς Μονῆς ὡς κτήματα μιᾶς τοῦ ἐκχύλιως (ὧν ἀμοιβῶν

καὶ οἱ λοιποὶ Θρόνοι) κτλ. καθότι ἡ πρό-
εδρος ἐξόχως δὲν δύναται, ὡς λέγει, νὰ
ἐννοήσῃ πῶς οἱ Θρόνοι τῆς Κύπρου δὴ-
νῶνται νὰ ἔχωσι τὸ ἀπόλυτον τοῦτο δι-
καίωμα νὰ νέμονται τὰ δωρήματα ταῦ-
τα τῶν Κυπρίων πρὸς τοὺς ναοὺς τῶν
Ἰσων. Τὸ πολὺ πολὺ δύναται νὰ ἐ-
ξασκῶσι τὸ δικαίωμα τοῦ ἀνὰ χεῖρας των
Βερκείου λαμβάνοντες τὰ ἐτήσιον Κανο-
νικόν, οὐχὶ δὲ ὅλην τὴν κτημοσύνην πρὸς
συμμέρον τῆς Μητροπόλεως. Τὸ κακὸν
τοῦτο, προσέθηκε τῷ Χριστ. Παρέδρω.
ἀπήσχολει ἐπὶ 300 ἔτη τὴν Ἀγγλίαν,
ἀλλ' ἐντελῶς τὸ ζήτημα κατέληξε πρὸς
δυσαρέσκειαν τῶν κληρικῶν. Μετὰ τὴν
πρώτην ἀκρόασιν αὐτὴν ἐπῆλθεν ἡ δευ-
τέρα καὶ ἡ τρίτη καθ' ἣν τὸ δικαστήρι-
ον παρέτεινε τετάρτην ἀκρόασιν εἰς τὰς
23 Ἀπριλίου, ἕνα, ὡς φαίνεται, ὀδη-
γηθῆ κάλλιον καὶ ἕνα ἐποδιασθῶσιν, ὡς
ἐσύστησεν, οἱ διάδοχοι διὰ καλλιτέρων
καὶ ἀρχαιοτέρων ἀποδείξεων καὶ διὰ δι-
κηγόνων συστηματικῶν καὶ τελείων, ἐπὶ
τοιοῦτου ζητήματος, τὸ ὅποιον βεβαίως
θέλει ποιήσῃται τὴν ἑναρξίν τῆς λύσεως
τοῦ ἐκκλησ. ζητήματος.

Ἐὰν κατὰ τὴν δίκην αὐτὴν τοῦ Πα-
φίου Θρόνου καὶ τῶν Ἀρμινιωτῶν κερδί-
σωσιν οἱ χωρικοὶ, τοῦτο βεβαίως θέλουσι
μιμηθῆ καὶ μυριοὶ ἄλλοι καὶ ἰδοὺ ἀμέ-
σως πῶς καταφαίνεται ἡ ἀντεθνικὴ καὶ
παρ' ἐλπίδα ἀπαίσιος λύσις.

Ἄς καταρώμεθα θυμῶς ἐκείνους οἵτι-
νες ἀντιτάττουσι κατὰ τῆς ταχέως λύ-
σεως τὴν βραδύτητα περιπλέκοντες τὸ
ζήτημα εἰς παράτασιν χρόνου πρὸς ὠφέ-
λειαν ἰδίαν. Ω.

Σ. Σ. Ἴδοὺ τί πρόβλεπον καὶ τί προ-
δλέπουσιν οἱ ὑπὲρ τῆς λύσεως τοῦ ζητή-
ματος τούτου δι' ὀμοθυμίου συμπράξεως
φωνάζοντες.